

Notes al programme

1.ª plana

FESTIVAL DARIUS MILHAUD

1 Honorem amb el nostre festival d'avui una de les figures de més personalitat, de la música francesa contemporània. L' "Associació de Música de Càmera" ~~per~~ ^{per} oi per una banda ha procurat fer passar pels seus concerts els virtuoses més eminents, per altra ~~banda~~ ^{banda} ha tingut cura d'aportar a la nostra cultura musical el coneixement d'obres i autors de gran significació en l'història de la música, ~~que~~ ^{que} pot avui enorgullir-se d'haver presentat en els seus concerts personalitats com Sergè Prokófiev, Maurice Ravel, Manuel de Falla, Joaquim Turina, Arthur Honegger, Arnold Schönberg, Ottorino Respighi, ^{sense comptar} ~~els~~ ^{amb} ~~diversos~~ ^{amb} autors catalans que ^{comple} ~~han~~ aportat personalment o amb el·les obres la seva col·laboració a aquesta tasca. Darius Milhaud, amb les seves obres interessantíssimes, ve a continuar aquesta llista, amb la nostra més viva i atenta atenció

PROGRAMA

I SERENADE (Vif - Lent - Vif)

SAUDADES DO BRASIL (Ouverture - Six dames - Final)
orquestra

II Letra de la comfanta en tres actes breus, Letra de Jean Cocteau

LE PAUVRE MATELOT

La femme JANE BATHORI, sopran. Le matelot,
GEORGES CATHELAT, tenor, son beau-père, LOUIS MOROT,
baix bariton. Son ami, JEAN HAZART, baix bariton

Decorat d'Alaquer Tinyent

Dirigió escènica i d'orquestra, DARIUS MILHAUD

Els intèrprets

I #

Jane Bathori - La jama d'aquesta cantant
eminent, distinguida durant anys per una de les
carreres artístiques més glorioses, ha arribat ben
sovint a tots aquells qui es preocupen de les ac-
tivitats musicals. "Dotada d'una comunicabilitat
incomparable, escriu Enric Vullermos, llegidora
infal·lible, pianista remarcable, no coneix cap di-
ficultat tècnica." És ella qui ha endevinat, sos-
tingut, imposat als compositors de la seva època.
Pot dir-se que ha estat la padrina indulgent de
totes les melodies modernes, que més tard han
fet el llur camí pel món."

Georges Cathelat - Primer premi d'òpera còmica
del Conservatori de París. Primer premi de gran
òpera. Actor intel·ligent, ha pres part en diverses
empreses ~~de~~ d'accentuada significació artis-
tica, com la "Chœur-Louis", de Nikita Balieff
i al Teatre Pigalle, amb Michel Bennis.

Louis Morot - Primers premis de cant, òpera comi-
ca i gran òpera, en l'any 1931. Fou designat
contractat com a baix cantant al Teatre National
de l'òpera, on debutà amb el "Faust" de Gounod.
Se confià el paper de Batlle en les representacions
que s'intercanjaven actualment de l'òpera de

Milhaud "Maximilien", estrenada II
en el passat mes de gener.

Jean Hazard - Es considerat com un dels millors
haritons francesos de concert. El seu repertori, molt
extens, compren totes les grans obres clàssiques,
romàntiques i modernes, que he cantat i tota la
diversió de mestres tan eminents com V. d'Indy,
Puccini, Wolff, Paray, Jongen, Milhaud, Rangel,
etc.

Darius Milhaud

Dades biogràfiques

L' eminent compositor francès que avui honora els nostres concerts, és de la Provença, nat a Aix-en-Provence, el setembre de 1892. La seva educació musical, iniciada des dels primers anys, ~~de la seva vida~~, fou completada al costat dels més il·lustres mestres francesos, com Paul Dukas, Xavier Leroux, ~~Ed~~ Gédalge, Widor i V. d'Indy. Obtingué diversos premis i a conseqüència de la guerra, hagué de renunciar al Concurs de Rome, al qual s'hauria presentat als 24 anys.

De 1917 al 1919 acompanyà al famós literat Paul Claudel com a secretari d'embaixada al Brasil, i en 1923, tornà a Amèrica, però ~~elehores, es anà~~ a Amèrica del Nord.

Aquests viatges i la ^{proximitat} ~~influència~~ d'una ^{artista} ~~intimista~~ com Paul Claudel, influïren decisivament a l'eclosió de la personalitat de Milhaud, que en ~~els~~ les etres etres inicials havia significat una orientació molt acusada cap al debussyisme (Bodis espèl, 1910-15, L'homme et son désir 1918)

Quan tornà a París (1919) després del seu primer viatge a Amèrica, un dia el crític

62

Henri Collet, des de Cornolbia, llença al mon
musical el nom dels "Lis" compositors franc-
esos, com un cert ~~paralel~~ paral·lel al famós
grup dels "Cinc" russos. El "Lis francès"
veien Milhaud, Auric, Poulenc, Honegger, Du-
rey i Germaine Tailleferre. - Milhaud i Honeg-
ger han sigut els que han justificat plenament
l'atenció

Milhaud i Honegger han sigut els que,
transcorrent el temps, han justificat ple-
nament l'espectació que des d'aleshores
costa els llurs noms, amb la designació
del grup dels "Lis".

La característica de l'obra total ^{de} de
Milhaud és la d'un temperament ^{dotat} d'una
potència i d'una fecunditat incompara-
ble, juntament sense precedents, que arriba a
vegades a expressions d'una agressivitat
juntament brutal, amb temptatives de polito-
mèdia i altres fórmules modernes, davant
les quals la seva ambició i persistent
instint musical, amb la presència més forsa
i expressió que mai.

El catàleg de les obres de Milhaud
és formidable, malgrat amb tot i haver
tot just ~~se~~ i revela la ^{personalitat} capacitat i força

nent d'aqued compositor.

Entre les autres par a ~~grande~~ ⁽¹⁹¹³⁻¹⁹¹⁹⁾ orchestre recon-
dem: Deux Suites symphoniques, Des himnes ⁽¹⁹²⁷⁾,
la serenade ⁽¹⁹²⁰⁻²¹⁾ et Landes de Brazil ⁽¹⁹¹⁰⁻¹⁹²¹⁾, que
figurent en el present programme.

Par a petite orchestre: 6 simphonies ⁽¹⁹¹⁷⁻¹⁹²³⁾,
machines & agricoles ⁽¹⁹²⁰⁾, pastorals par a cant
i set instruments; Catalogue de fleurs ⁽¹⁹¹¹⁾,
Trois Rag-Caprices ⁽¹⁹²⁷⁾, i les musiques par
a films Actualites ⁽¹⁹²⁸⁾ i La petite Lillie ⁽¹⁹²⁹⁾

Musica de cambra: 6 quartets, el quintet
La Creation du monde ⁽¹⁹²⁶⁾ i diverses so-
nates par a diferents instruments.

Piano: Una Suite ⁽¹⁹¹³⁾, una Sonata
⁽¹⁹¹⁶⁾, Six Printemps, Coranet blanc, shimmy
i diverses reductions

Theatre: La Brebis egaree ⁽¹⁹¹⁰⁻¹⁵⁾ de Francis Jammes,
Protie ⁽¹⁹¹³⁻¹⁹⁾ de Paul Claudel, L'Homme et
son Desir ⁽¹⁹¹⁸⁾ de Paul Claudel; Le Boeuf
sur le Toit de Jean Cocteau; La Creation
du monde ⁽¹⁹²³⁾ de Blaise Cendrars,
L'alade ⁽¹⁹²⁴⁾ de A. Flament; Le train
bleu ⁽¹⁹²⁴⁾ de Cocteau; tres operes-minus,
de H. Hoppend, entre L'Orestie d'Esquil
(Les Choephores, Ogammemnon, Les Euménides)

entre autres.

Darvèrement ~~pas donné~~ je m'occupe à
Berlin l'étrange de l'opéra Christophe
Colomb, en 2 actes : 27 quatuors, présentant avec
une mise en scène difficile. ^{d'extrême}
On acaba ~~de donner~~ à l'opéra de Paris
Maximilien, les représentations de la
qual se suivent ^{glorieuse} ~~fort~~ et agités obies.

Hei bon encore nombreux autres par

Le Parure matchlot

Text (A)

Noticiari

14 febrer 1932

La necessitat de col·locar l'orquestra per a la representació de "Le Pauvre Matelot" fora de l'entrada del Palau, ens ha obligat a reduir la calçada del pati als vengles de sillons de pati, per a obtenir l'espai necessari al mateix nivell d'aquestes localitats, per a l'orquestra. Hem ~~esperat~~ d'esperar les nostres excuses als senyors senyors, ~~que~~ esperem que vobiscum acceptar^{en} devant les necessitats del cas. excepcional de la representació d'avui.

Ahem preparant els vint-i-cinc concerts del present curs, un dels més brillants de l'Associació de Música de Cambrà.

El concert següent estarà consagrat a la música per a orquestra de vent, i hi figuraran algunes primeres audicions interessantíssimes. L'execució, no cal dir que serà admirable, faix que estí confiada a la nostra Banda Municipal, conchuida amb tanta perfecció pels l'eminent mestre Llançot de Frignon.

La Junta Directiva ha rebut algunes felicitacions per l'organització i iniciativa d'aquest concert, i sobre tot perquè la nostra "Associació" ha pogut existir per a una de les seves sessions aquesta meritíssima institució musical barcelonina. No cal dir que la Junta agraeix i celebra aquestes proves de satisfacció.

Els concerts següents estaran confiats al mestre vienès Anton Webern, al davant d'una gran orquestra. És possible que en un dels concerts Webern hi bringui part un pianista extraordinari, també de Viena, A. Steuermann, que, com el propi Webern, vindrà expressament per aquest concert als de la capital autriaca.

Benim ja completada la col·lecció dels dibuixos que decoraran els programes vint-i-cinc del present curs. ~~Concepció~~ ^{concepció} dels eminents artistes Garrigalls, Francesc d'A. Gali, Xavier Noguer, Ricard Canals, Isidre Nonell, Clàudia Junyent, A. Vila-Arnyet.

- 2) Un cop reunits aquests programes, tan luxosament decorats, formaran una col·lecció interessantíssima i fins de molt valor.

Audicions Intimes

- 1) D'aquí veient donem "Audicions Intimes" la seva sessió Dutilleul, amb la participació personal d'aquest eminent compositor i amb la col·laboració de Mme. Jane Bathori i el nostre admirat "Quartet Laietà".
- 2) El programa, és ben interessant: Quatre poemes de Léo Lalit i tres cançons populars hebraïques, per a cant i piano, Trois printemps, per a piano sol i la suite de concert de "La Création du Monde", ~~per a cant~~ per a quintet.
- 3) Darius Dutilleul, assabentat del caràcter d'elecció i intimitat de les sessions de "Audicions Intimes" ha accedit a col·laborar-hi, interpretant tota la part de piano de les obres esmentades.
- 4) "Audicions Intimes" aconsegueix, doncs, el mirall a que les del primer moment es col·loquen. Cal que les persones de fins percepció musical vulguin aportar la seva col·laboració a una tasca per tant coneguda i meritoria i digna de penjar tota l'amplitud que li ofereix la tasca que es proposa desenvolupar.

EL SECRETARI GENERAL

DE L'

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

DE BARCELONA

SALUDA

Text (A)

1

Estant en un ~~lloc~~ ^{lloc} ~~de~~ ^{de} ~~la~~ ^{la} ~~costa~~ ^{costa} ~~de~~ ^{de} ~~la~~ ^{la} ~~mar~~ ^{mar} ~~havia~~ ^{havia}
miserable d'un port de mar. La gent
que coneixeren durant l'obra no
són cridats pel destí a empreses
heroiques, i quan tracten d'evadir-
se d'aquest fatalisme i la Dona,
per exemple, s'empara en una vir-
tut qüasi sobrehumana, amb
l'esperança.

Ores botiques, l'home a me deserte
a banda i banda d'un petit cercle
que té el mar per fons. La de la
dreta, un modest bar de la dona
del matelot, la de l'esquerra, ~~una~~
la taverna de l'amic.

Fa quinze anys que el matelot
va anar-se'n març enrta, en cerca
~~de~~ la fortuna, i home no s'ha ~~per~~
salut mes més. La seva dona,
nova Penelope, l'ha estat esperant,
cada dia, cada hora, cada minut.
~~Si l'Amic, com s'esdevé en el~~
~~conclusament de l'obra, pregunta~~
~~sobre la Dona si amb una fidelitat~~
~~de presenc~~ ^{de presenc} ~~de~~ ^{de} ~~tota~~ ^{tota} ~~feblesa~~ ^{feblesa} ~~i de~~
~~tot~~ ^{tot} ~~engany~~ ^{engany}.

MANUEL CLAUSELLS
ES COMPLAU EN EXPRESSAR-US LA SEVA
CONSIDERACIÓ MÉS DISTINGIDA
BARCELONA

Si parla amb l'Amic, com s'escolt²
u al començament de l'obra, del ball
d'ella i del ballar, ella recorda des-
grada que "il dansait bien" i fins
confessa que ha après de dansar,
tot i la tristesa de la seva solitud,
per si un dia ell torna. Però
l'Amic ~~li ofereix com tantes de~~
~~tres vegades de casar-se amb ell~~
~~- tot un bon home - de fidele - li ofereix~~
com tantes altres vegades, de
casar-se amb ell, cosa que el
paderastre de la dona ^{- home endurit i bon} ~~no volia~~ ^{un}
^{avant una escrupulosa} ~~bon vivent que procura passar~~
~~ho de la millor manera possible~~
verria amb molt bons ulls,
però ella refusa, només de pen-
sar que un dia poguessin tur-
car a la porta i fos el seu merit.
Perque ella està segura de que
un dia o altre, vindrà, tornarà,
i ~~que~~ vindrà ple de riqu-
es. Si torna pobre, ella declar-
~~arà que no recularia~~ ⁿⁱ ~~levant del~~
~~de cap crim~~, per a poguer ~~la~~ cubrir
d'or i de merit.

Les dues primeres enenes, ~~primerament~~
~~la dona i l'amic i després augmentats~~
~~i enones, els dos i el Paderastre, fixen~~
~~maravellosament~~ la posició dels
perfectament

MANUEL CLAUSELLS
ES COMPLAU EN EXPRESSAR-US LA SEVA
CONSIDERACIÓ MÉS DISTINGIDA
BARCELONA

tres personatges i precis en l'ambient
de fatalisme, d'un fatalisme personal
amb les moltes essències de l'art
popular, que és un dels encerts
més considerables de l'obra. Per ho
un moment, a l'acabament de la
segona escena, quan el Padroastre
insisteix en les seves ironies i li
tira a la cara els quaranta
anys que ja té ara la Dòna, d'
un efecte emocionant. Ella s'aferra
més que mai a les seves il·lusions;
Si me n'he ^{te} quaranta, ell en
vint-i-huit fet quaranta-cinc i
vindrà ple d'ansies i il·lusions per
ella. És un presentiment molt
evident que la fa parlar així, i l'han
justificat, que mentre conta la
seua esperança, apareix el jove
del carrer, el Matchot. La veu de l'
instint no ha fallat.

Pero la realitat és cruel, ^{en aquest}
~~obscuro~~, i el Matchot, que s'inter-
mix en això en revendre ^{el seu carrer} ~~aquelles~~
~~cases~~, vol saber, abans de donar-se
a conèixer, si la seva muller li
ha estat fidel, i s'adressa a

MANUEL CLAUSELLS

**ES COMPLAU EN EXPRESSAR-US LA SEVA
CONSIDERACIÓ MÉS DISTINGIDA**

BARCELONA

l'amic, que de moment, ho el
~~necessari~~ pren per un embriac. ~~Associats~~
El maritot es dona a coniderar,
din que torna ^{molts} ~~de~~ ~~riqueses~~, i
acaba el primer acte convenient
ells dos que l'endemà el maritot
demostrarà aculliment a casa seva
i així podrà viure d'aprof i
gaudir en l'incognita, de la seva
felicitat.

A l'endemà - acte segon -
el maritot fa la visita a la seva
dona. ~~Li diu que li porta noves~~
Ben diria que li porta noves -
"Me li saltarà desseguida i del
merit merit?" La dona no li
veu d'alegria, especialment
quan ell li anuncia que avui
haurà la setmana entrant.

Aquesta escena es admirable,
un dels moments més rics de
tota l'obra. Tota la fidelitat, tot
l'amor de la dona per l'absent
hi es exposada en mots breus,
condensats, justissims. El maritot
li diu que el seu merit torna
molt pobre, ^{pobre} ella pregunta, ràpida,
simplement: "Estàs content?"

MANUEL CLAUSELLS
ES COMPLAU EN EXPRESSAR-US LA SEVA
CONSIDERACIÓ MÉS DISTINGIDA
BARCELONA

5

Cel repue el text parant, per parant
la mbe tot en aquesta escena tres-
cendental.

El matlot segueix el seu plan: ta-
~~padre i Fan ender~~ ho fan els el pobre,
sino tan endentat, que fins es veriosa-
ment perseguit per la justícia. Cal qui-
ta dona fraqui els dents, si el sol veu
ou llimre, i encara que ^{ella} no tingui di-
vers "per un dona que la goi, sempre
es fàcil de ~~tro~~ trobar-ne". Tan
motiu d' Matlot es massa cruel
en les seves misimacions, ^{molt} ~~com~~ més
quan ~~els~~ les ^{arrodoneix} ~~completa~~ dient que
ell es molt ric i ~~per~~ consumeix les
perles rubres de mans d'una reina
quimèrica. Però la dona no es con-
mon i davant els caplenors de
les perles, no sap dir sino "¿d'un
mort?"

El matlot no pot quedar més
satisfet de la prova, però vol dur
a terme per complet el seu plan.
L'endemà se n'anirà a veure la
joia a un jueu, però voldrà
passar ~~capella~~ mit ~~tot~~ davant
aquell rostre, perquè cap altre
li oferia una mejo seguretat
per ~~alcançar~~ la seva riquesa

MANUEL CLAUSELLS
ES COMPLAU EN EXPRESSAR-US LA SEVA
CONSIDERACIÓ MÉS DISTINGIDA
BARCELONA

6,
ací comença la part tràgica de
l'obra - una tragedia humil, sense
exalts ni magnificències. - L'acutissi-
ment és ofert de tot cor al foraster, però
que porta noves de l'absent, però
la dona ja té el cap trastolat al
per les ^{convulsions amb el foraster} ~~sensacions, sensacions~~, i si el mate-
lot pensava que la seva dona
~~seria fidel i no~~ convivia en el seu
parany per afecçions de les joies
insuportables fèril a ferir els
seus enims - ~~la fidelitat obstinada~~
~~de la dona~~ el jurament de la
dona, inspirat en la seva fidel-
tat obstinada i un amor sense
defalliment, ~~q~~ arriba intantament
a la mateixa finalitat - afecçions
de les joies - però mai pot venir
de la traïció al marit.

A l'acabament del segon ~~par~~
acte, quan el maritlot es dispo-
sa a descansar, l'Amic les vin-
gut, potser una mica fou tafa-
neria, a tornar un moment que
havia demanat abans. ~~Seguint~~
~~detall de la seva importància,~~
~~cosa curiosa més curiosa.~~
Ja està agitant el maritlot, i la dona
el deixa sol, no sense notar que

MANUEL CLAUSELLS
ES COMPLAU EN EXPRESSAR-US LA SEVA
CONSIDERACIÓ MÉS DISTINGIDA
BARCELONA

el foraster regons com te cinto 7
semblança amb el marit. Van
el darrer moment del regon acte.

Juan s'alega novament el Fals,
~~la tragèdia~~ és consumada la
tragèdia. Amb el ~~marit~~ mortell
la dona mata el marit i li
pren les perles. Juan mort el Pa-
drastre, ella li recomana silenci,
i així ningú no sabrà res. Ti-
raran el cadaver a la cisterna.
Ningú no arriba al foraster, nin-
gu ^{no} el trobarà a faltar. La dona
explica com ha decidit matarlo
L'assessis del marit pobre, vora-
bord, perseguit, i ella sense mitjans
per a sobreviure i ferirli una vida
de felicitat. El Padrastre es con-
venc, aviat i encara el complet
per l'obra. Prenen l'or que deu
portar a la bossa, ~~traïda~~ prenien
també l'orell. La dona refusa,
perquè aquest orell és una
aliança. És un que devria ser
casat?

L'obra acaba en un patetisme
infinit. El cos inerte és portat
a pes de braços, tranquil·lament,

MANUEL CLAUSELLS
ES COMPLAU EN EXPRESSAR-US LA SEVA
CONSIDERACIÓ MÉS DISTINGIDA
BARCELONA

manament cap a la cisterna.

~~Un accent de falsie amara lah~~

L'accent de falsie que amara tota l'obra no resta pas envait per aquest tràgic final. ~~Noti ho~~ Kei ha hagut uniu, però sense odi, sense vendetat, ~~senés per d'afany~~ precisament per la virtut persistent de l'espera.

“Complanta”, no drama, és titulatada l'obra. Complanta, Men geruday balada popular, on ^{hypósa.} ~~l'obra~~ de la falsie no deixa en l'ànima l'enris de la bellesa, i l'amaror d'unes rides que el destí empeny a la fatalitat, ~~contra~~ ^{vers} la fatalitat - quan even certament merxixores de la pau, el benestar, l'amor, tan carregament esperet